WALES AUDIT OFFICE
SWYDDFA ARCHWILIO CYMRU

Cyrff Llywodraeth Leol Bach yng Nghymru
Ffurflen Flynyddol ar gyfer y Flwyddyn a Ddaeth i Ben 31 Mawrth 2015

Mae adran 12 o Ddeddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2004 yn ei gwneud yn ofynnol i gyrff llywodraeth leol yng Nghymru lunio cyfrifon bob blwyddyn hyd at 31 Mawrth ac i drefnu bod y cyfrifon hynny yn cael eu harchwilio gan Archwilydd Cyffredinol Cymru. Dywed rheoliad 14 o Reoliadau Cyfrifon ac Archwilio (Cymru) 2014 fod yn rhaid i gyrff llywodraeth leol llai (hy, y rhai ag incwm a gwariant blynyddol islaw £2.5 miliwn) baratoi eu cyfrifon gan ddilyn arferion priodol.

Mae'r ddeddfwriaeth ganlynol yn diffinio arferion priodol fel cyhoeddiad Canllaw Un Llais Cymru/SLCC sef *Llywodraethu ac atebolrwydd i gynghorau lleol yng Nghymru – Canllaw i Ymarferwyr (2011)* (y Canllaw i Ymarferwyr):

- Awdurdodau iechyd porthladdoedd: Rheoliadau Cyfrifon ac Archwilio (Cymru) 2014, Rheoliad 4(b)
- Cydbwyllgorau bach: Rheoliadau Awdurdodau Lleol (Cyllid Cyfalaf a Chyfrifyddu) (Cymru) 2003, Rheoliad 25(1)

Mae'r Canllaw i Ymarferwyr yn ei gwneud yn ofynnol i gyrff llai baratoi eu cyfrifon ar ffurf ffurflen flynyddol. Mae'r Ffurflen Flynyddol hon yn bodloni gofynion y Canllaw i Ymarferwyr.

Cwblhewch bob adran mewn pinc. Mae'n bosibl y bydd ffurflenni anghyflawn neu anghywir yn galw am waith archwilio allanol ychwanegol ac yn arwain at gostau ychwanegol. Rhoddir rhagor o ganllawiau yn Adran 5 ac Adran 2 sy'n cynnwys cyfeiriadau at ymhle yn y Canllaw i Ymarferwyr y ceir rhagor o wybodaeth.

O dan Reoliadau Cyfrifon ac Archwilio (Cymru) 2014, rhaid i'r Corff gymeradwyo'r ffurflen yn ffurfiol ac ardystio Adran 3 cyn y caiff y ffurflen ei hanfon at yr archwilydd. Rhaid i'r Corff gymeradwyo'r Ffurflen Flynyddol erbyn 30 Mehefin. Oni bai bod angen diwygio'r Ffurflen Flynyddol, bydd yr archwilydd yn ardystio'r ffurflen ac yn ei dychwelyd at y Corff i'w chyhoeddi heb fod angen cymeradwyaeth bellach gan y Corff. Mae'r broses o gymeradwyo cyfrifon a threfniadau archwilio yn dilyn y drefn ganlynol.

Y Swyddog Ariannol Cyfrifol/Clerc yn paratoi Adrannau 1 a 2. Y gwasanaeth archwilio mewnol yn cwblhau Adran 4.
Y Swyddog Ariannol Cyfrifol yn ardystio'r ffurflen yn Adran 3 **cyn 30 Mehefin** ac yn cyflwyno'r ffurflen i'r Corff.

→

Mae'r Corff yn ystyried ac yn cymeradwyo'r Ffurflen Flynyddol mewn cyfarfod **cyn 30 Mehefin**. Caiff Adran 3 o'r ffurflen ei llofnodi a'i dyddio gan yr unigolyn sy'n llywyddu'r cyfarfod lle y cymeradwywyd y ffurflen gan y Corff.
Mae'r Swyddog Ariannol Cyfrifol/Clerc yn anfon y Ffurflen Flynyddol a'r dogfennau y gofynnwyd amdanynt at Archwilydd Cyffredinol Cymru.

→

Mae Archwilydd Cyffredinol Cymru yn cwblhau'r archwiliad.
Os nad oes unrhyw ddiwygiadau, bydd yr archwilydd yn ardystio Adran 3 ac yn ei dychwelyd at y Corff i'w chyhoeddi.
Os oes angen gwneud diwygiadau, bydd yr archwilydd yn dychwelyd y ffurflen at y Corff i'w diwygio a'i hailgymeradwyo. Rhaid i'r ffurflen ddiwygiedig wedyn gael ei dychwelyd at yr archwilydd i'w hardystio.

→

Rhaid i'r Corff gyhoeddi'r Ffurflen Flynyddol a ardystiwyd erbyn **30 Medi**.
Os na all y Corff gyhoeddi'r Ffurflen Flynyddol erbyn 30 Medi, rhaid iddo gyhoeddi'r datganiadau cyfrifyddu ynghyd â datganiad ac esboniad nad yw'r archwilydd, ar y dyddiad cyhoeddi, wedi cyflwyno barn.

Bydd eich tîm archwilio mewnol yn eich hysbysu o'r wybodaeth ychwanegol sydd ei hangen ar gyfer yr archwiliad.

Dylech anfon y Ffurflen Flynyddol wreiddiol (hy, nid llungopi), ynghyd ag unrhyw wybodaeth ychwanegol y gofynnwyd amdani, at eich archwilydd allanol erbyn y dyddiad a nodwyd gan yr archwilydd. Oni bai y gofynnir i chi wneud hynny, ni ddylech anfon unrhyw gofnodion ariannol gwreiddiol at yr archwilydd allanol.

Caiff ffurflenni a archwiliwyd ac a ardystiwyd eu dychwelyd at y Corff i'w cyhoeddi neu at ddibenion arddangos Adrannau 1, 2 a 3.

Adran 1 – Datganiadau cyfrifyddu ar gyfer: HARBYRAU CYNGOR GWYNEDD

	Y flwyddyn a ddaeth i ben		Nodiadau a chanllawiau i'r sawl sy'n llunio'r cyfrifon
	31 Mawrth 2014 (£)	31 Mawrth 2015 (£)	Dylech dalgrynnu'r ffigurau i'r £ agosaf. Ni ddylech adael unrhyw flychau yn wag na chofnodi balansau o £0 neu ddim. Rhaid i bob ffigur fod yn gyson â chofnodion ariannol sylfaenol y Corff ar gyfer y flwyddyn berthnasol.
1. Balansau a ddygwyd ymlaen	**0**	**0**	Cyfanswm y balansau a'r cronfeydd wrth gefn ar ddechrau'r flwyddyn fel y'u cofnodwyd yn y cofnodion ariannol. Rhaid iddo fod yn gyson â Llinell 7 y flwyddyn flaenorol.
2. (+) Incwm o drethiant lleol a/neu ardoll	177,823	64,175	Cyfanswm trethiant lleol, ardrethi a/neu ardoll a dderbyniwyd neu sy'n dderbyniadwy yn ystod y flwyddyn gan gynnwys arian gan gorff noddi.
3. (+) Cyfanswm derbyniadau eraill	209,723	220,196	Cyfanswm incwm neu dderbyniadau fel y'u cofnodwyd yn y llyfr arian parod llai incwm o drethiant lleol a/neu ardoll (Llinell 2). Dylech gynnwys unrhyw grantiau a dderbyniwyd yma.
4. (-) Costau staff	-142,877	-132,781	Cyfanswm gwariant neu daliadau a wnaed i bob gweithiwr cyflogedig ac ar ei ran. Dylech gynnwys cyflogau a thaliadau, TWE ac Yswiriant Gwladol (cyflogeion a chyflogwyr), cyfraniadau pensiwn a threuliau cysylltiedig.
5. (-) Llog ar fenthyciadau/ ad-daliadau cyfalaf	0	0	Cyfanswm gwariant neu daliadau cyfalaf a llog a wnaed yn ystod y flwyddyn ar fenthyciadau'r Corff (os o gwbl).
6. (-) Cyfanswm taliadau eraill	-244,669	-151,590	Cyfanswm gwariant neu daliadau fel y'u cofnodwyd yn y llyfr arian parod llai costau staff (Llinell 4) a llog ar fenthyciadau/ ad-daliadau cyfalaf (Llinell 5).
7. (=) Balansau a gariwyd ymlaen	**0**	**0**	Cyfanswm y balansau a'r cronfeydd wrth gefn ar ddiwedd y flwyddyn. Rhaid iddo fod yn hafal i (1+2+3) - (4+5+6).
8. (+) Dyledwyr a balansau	17,282	18,914	**Cyfrifon incwm a gwariant yn unig:** Nodwch werth dyledion a balansau a ddelir ar ddiwedd y flwyddyn.
9. (+) Cyfanswm arian a buddsoddiadau	-13,661	1,792	**Pob cyfrif:** Swm yr holl gyfrifon banc cyfredol a chadw, daliadau ariannol a buddsoddiadau a ddelir ar 31 Mawrth. Rhaid i hyn fod yn gyson â balans cysoni'r llyfr arian parod yn unol â chysoniad y banc.
10. (-) Credydwyr	-3,621	-20,706	**Cyfrifon incwm a gwariant yn unig:** Nodwch werth arian sy'n ddyledus gan y Corff (heblaw am fenthyciadau) ar ddiwedd y flwyddyn.
11. (=) Balansau a gariwyd ymlaen	**0**	**0**	**Dylai cyfanswm y balansau fod yn gyson â Llinell 7 uchod:** Nodwch gyfanswm (8+9-10).
12. Cyfanswm asedau sefydlog ac asedau hirdymor	404,065	404,246	Gwerth gwreiddiol Cofrestr Asedau a Buddsoddiadau pob ased sefydlog, ynghyd ag asedau hirdymor eraill sy'n eiddo i'r Corff ar 31 Mawrth.
13. Cyfanswm benthyciadau	0	0	Balans cyfalaf dyledus pob benthyciad o drydydd partïon ar 31 Mawrth (gan gynnwys PWLB).

	Ie	Na	N/A	Ie	Na	N/A	
14. Nodyn datgelu cronfeydd ymddiriedolaeth			✓			✓	Mae'r Corff yn gweithredu fel unig ymddiriedolwr ac mae'n gyfrifol am reoli (a) cronfa/cronfeydd ymddiriedolaeth/asedau (dylai darllenwyr nodi nad yw'r ffigurau uchod yn cynnwys unrhyw drafodion ymddiriedolaeth).

Adran 2 – Datganiad Llywodraethu Blynyddol

Rydym yn cydnabod, fel aelodau o'r Corff, ein cyfrifoldeb am sicrhau bod system rheolaeth fewnol gadarn ar waith, gan gynnwys paratoi'r datganiadau cyfrifyddu. Rydym yn cadarnhau, hyd eithaf ein gwybodaeth a'n cred, o ran datganiadau cyfrifyddu'r Corff ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben 31 Mawrth 2015, ein bod wedi gwneud y canlynol:

	Cytunwyd?		Mae 'IE' yn golygu bod y Corff wedi:	Pen. CY
	Ie	Na*		
1. Cymeradwyo'r datganiadau cyfrifyddu a baratowyd yn unol â gofynion Rheoliadau Cyfrifon ac Archwilio (Cymru) 2014 (fel y'u diwygiwyd) ac arferion priodol.	✓		Paratoi ei ddatganiadau cyfrifyddu yn y ffordd a ragnodir gan y gyfraith.	6, 12
2. Cynnal system rheolaeth fewnol ddigonol, gan gynnwys mesurau a gynlluniwyd i atal a chanfod twyll a llygredd, ac adolygu ei heffeithiolrwydd.	✓		Gwneud trefniadau priodol a derbyn cyfrifoldeb am warchod yr arian cyhoeddus a'r adnoddau dan ei reolaeth.	6, 7
3. Cymryd pob cam rhesymol i sicrhau ein hunain nad oes unrhyw achosion o ddiffyg cydymffurfio gwirioneddol na phosibl â chyfreithiau, rheoliadau a chodau ymarfer a allai gael effaith ariannol sylweddol ar allu'r Corff i gynnal ei fusnes neu ei sefyllfa ariannol.	✓		Ond wedi gwneud pethau y mae ganddo'r pŵer cyfreithiol i'w gwneud ac wedi cydymffurfio â chodau ymarfer a safonau wrth wneud hynny.	6
4. Cynnig cyfle priodol i etholwyr arfer eu hawliau yn unol â gofynion Rheoliadau Cyfrifon ac Archwilio (Cymru) 2014.	✓		Rhoi'r cyfle i bob unigolyn â diddordeb archwilio a gofyn cwestiynau am gyfrifon y Corff.	6, 23
5. Cynnal asesiad o'r risgiau sy'n wynebu'r Corff a chymryd camau priodol i reoli'r risgiau hynny, gan gynnwys cyflwyno rheolaethau mewnol a/neu yswiriant allanol lle y bo angen.	✓		Ystyried y risgiau ariannol a'r risgiau eraill a wynebir ganddo wrth weithredu'r Corff a delio â hwy'n briodol.	6, 9
6. Cynnal system archwilio mewnol ddigonol ac effeithiol mewn perthynas â chofnodion cyfrifyddu a systemau rheoli'r Corff drwy gydol y flwyddyn a chael adroddiad gan yr archwilydd mewnol.	✓		Trefnu i unigolyn cymwys, yn annibynnol ar y rheolaethau a'r gweithdrefnau ariannol, roi barn wrthrychol ar ba un a yw'r rhain yn diwallu anghenion y Corff.	6, 8
7. Cymryd camau priodol i fynd i'r afael â phob mater a godwyd mewn adroddiadau blaenorol gan archwilwyr mewnol ac allanol.	✓		Ymateb i faterion a ddygwyd i'w sylw gan archwilwyr mewnol ac allanol.	6, 8, 23
8. Ystyried pa un yw unrhyw ymgyfreitha, rhwymedigaethau neu ymrwymiadau, digwyddiadau neu drafodion, a ddigwyddodd naill ai yn ystod y flwyddyn neu ar ôl i'r flwyddyn ddod i ben, wedi cael effaith ariannol ar y Corff a, lle y bo'n briodol, wedi eu cynnwys yn y datganiadau cyfrifyddu.	✓		Datgelu popeth y dylai fod wedi ei ddatgelu am ei fusnes yn ystod y flwyddyn gan gynnwys digwyddiadau a ddigwyddodd ar ôl i'r flwyddyn ddod i ben os ydynt yn berthnasol.	6

	Ie	Na	N/A		
9. Cronfeydd ymddiriedolaeth – yn rhinwedd ein swydd fel ymddiriedolwr, rydym wedi: • Cyflawni ein cyfrifoldeb mewn perthynas ag atebolrwydd am y gronfa/cronfeydd gan gynnwys cyflwyno adroddiadau ariannol a, lle y bo angen, cynnal archwiliadau annibynnol.			✓	Cyflawni ei gyfrifoldebau yn rhinwedd ei swydd fel unig reolwr-ymddiriedolwr ymddiriedolaeth neu ymddiriedolaethau lleol.	3, 6

* Ar ddalen ar wahân, rhowch esboniadau i'r archwilydd allanol ar gyfer pob ymateb 'naddo' a roddwyd; a disgrifiwch pa gamau gweithredu sy'n cael eu cymryd i fynd i'r afael â'r gwendidau a nodwyd.

Adran 3 – Ardystio a chymeradwyo

Cymeradwyo ac ardystio'r cyfrifon a'r datganiad llywodraethu blynyddol

Y Corff sy'n gyfrifol am baratoi'r datganiadau cyfrifyddu yn unol â gofynion Rheoliadau Cyfrifon ac Archwilio (Cymru) 2014 ac am baratoi Ffurflen Flynyddol sydd:

- yn crynhoi cofnodion cyfrifyddu'r Corff ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben 31 Mawrth 2015; ac
- yn cadarnhau ac yn darparu sicrwydd ynghylch y materion hynny sy'n bwysig i gyfrifoldebau'r archwilydd allanol.

Ardystiad gan y Swyddog Ariannol Cyfrifol	Cymeradwyaeth gan y Corff
Tystysgrif o dan Reoliad 15(1) o Reoliadau Cyfrifon ac Archwilio (Cymru) 2014 Ardystiaf fod y datganiadau cyfrifyddu yn y Ffurflen Flynyddol hon yn rhoi darlun teg o sefyllfa ariannol y Corff, a'i incwm a'i wariant, neu'n cyflwyno'r derbyniadau a'r taliadau'n briodol, pa un bynnag sy'n berthnasol, ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben 31 Mawrth 2015.	**Cymeradwyo datganiadau cyfrifyddu o dan Reoliad 15(2) o Reoliadau Cyfrifon ac Archwilio (Cymru) 2014 a'r Datganiad Llywodraethu Blynyddol** Cadarnhaf fod y datganiadau cyfrifyddu hyn a'r Datganiad Llywodraethu Blynyddol wedi'u cymeradwyo gan y Corff o dan gyfeirnod cofnodion y corff: PWYLLGOR ARCHWILIO 30/06/15
Llofnod y Swyddog Ariannol Cyfrifol: [signature]	**Llofnod y Cadeirydd:** [signature]
Enw: Dafydd L Edwards Swyddog Cyllid Statudol Cyngor Gwynedd	**Enw:** JOHN P ROBERTS
Dyddiad: 22/06/15	**Dyddiad:** 30/06/15

Tystysgrif Archwilio Allanol

Mae'r archwilydd allanol yn cynnal yr archwiliad yn unol â chanllawiau a gyhoeddwyd gan Archwilydd Cyffredinol Cymru.

Ar sail ei adolygiad o'r Ffurflen Flynyddol a'r wybodaeth ategol, mae'n nodi pa un a fydd unrhyw fater a ddaw i'w sylw yn peri pryder nad yw'r ddeddfwriaeth a'r gofynion rheoleiddio perthnasol wedi'u bodloni. Ardystiwn ein bod wedi cwblhau'r archwiliad o'r Ffurflen Flynyddol ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben 31 Mawrth 2015 ar gyfer:

HARBYRAU CYNGOR GWYNEDD

Adroddiad yr archwilydd allanol

~~[Ar wahân i'r materion a nodwyd isod]~~* Ar sail ein hadolygiad, mae'r wybodaeth yn y Ffurflen Flynyddol, yn ein barn ni, yn cydymffurfio ag arferion priodol ac nid oes unrhyw faterion wedi dod i'n sylw sy'n peri pryder nad yw'r ddeddfwriaeth a'r gofynion rheoleiddio perthnasol wedi'u bodloni.

~~[[Mae'r materion hyn ynghyd ag]* Unrhyw faterion eraill nad ydynt yn effeithio ar ein barn yr hoffem dynnu sylw'r Corff/cyfarfod atynt wedi'u cynnwys yn ein hadroddiad i'r Corff, dyddiedig ____________________.]~~

~~(* Dilëwch fel y bo'n briodol)~~

Llofnod yr archwilydd allanol: [signature]

Dros ac ar ran Archwilydd Cyffredinol Cymru

Enw'r archwilydd allanol: A S BARRETT

Dyddiad: 30/9/15

Adran 4 – Adroddiad archwilio mewnol blynyddol i: HARBYRAU CYNGOR GWYNEDD

Mae archwiliad mewnol y Corff, a gynhaliwyd yn annibynnol ac ar sail asesiad risg, wedi cynnwys cynnal asesiad dethol o gydymffurfiaeth â'r gweithdrefnau a'r rheolaethau perthnasol y disgwylir iddynt fod ar waith yn ystod y flwyddyn ariannol a ddaw i ben 31 Mawrth 2015.

Cynhaliwyd yr archwiliad mewnol yn unol ag anghenion y Corff a'r gwaith a drefnwyd. Ar sail y canfyddiadau yn y meysydd a archwiliwyd, ceir crynodeb o gasgliadau'r archwiliad mewnol yn y tabl hwn. Nodir isod amcanion rheolaeth fewnol a chasgliadau'r archwiliad mewnol ar ba un a oedd yr amcanion canlynol o ran rheolaeth, ym mhob ffordd bwysig, yn cael eu bodloni drwy gydol y flwyddyn ariannol i safon sy'n ddigonol i ddiwallu anghenion y Corff.

	Cytunwyd?			
	Ie	Na*	N/A	Heb ei gynnwys**
1. Mae'r llyfrau cyfrifon priodol wedi'u cadw'n briodol drwy gydol y flwyddyn.	✓			
2. Bodlonwyd rheoliadau ariannol y Corff, cefnogwyd taliadau gan anfonebau, cymeradwywyd gwariant a rhoddwyd cyfrif priodol am TAW.	✓			
3. Asesodd y Corff y risgiau sylweddol i gyflawni ei amcanion ac adolygodd ddigonolrwydd y trefniadau i reoli'r rhain.	✓			
4. Deilliodd y praesept blynyddol o broses gyllidebu ddigonol, cafodd cynnydd yn erbyn y gyllideb ei fonitro'n rheolaidd, ac roedd y cronfeydd wrth gefn yn briodol.	✓			
5. Cafodd yr incwm disgwyliedig ei dderbyn yn llawn, ar sail prisiau cywir, ei gofnodi'n briodol a'i fancio'n syth, a rhoddwyd cyfrif priodol am TAW.	✓			
6. Cefnogwyd taliadau arian mân yn briodol gan dderbynebau, cymeradwywyd gwariant a rhoddwyd cyfrif priodol am TAW.	✓			
7. Talwyd cyflogau i gyflogeion a lwfansau i aelodau yn unol â chymeradwyaethau'r Corff, a chymhwyswyd gofynion TWE ac Yswiriant Gwladol yn briodol.	✓			
8. Roedd y cofrestrau asedau a buddsoddiadau yn gyflawn ac yn gywir, ac yn cael eu cynnal a'u cadw'n briodol.	✓			
9. Cafodd cysoniadau cyfrifon banc cyfnodol ac ar ddiwedd y flwyddyn eu cynnal yn briodol.	✓			
10. Cafodd datganiadau cyfrifyddu a baratowyd yn ystod y flwyddyn eu paratoi ar y sail cyfrifyddu gywir (derbyniadau a thaliadau/incwm a gwariant), roeddent yn gyson â'r llyfr arian parod, wedi'u cefnogi gan lwybr archwilio digonol o gofnodion sylfaenol, a, lle y bo'n briodol, cafodd dyledwyr a chredydwyr eu cofnodi'n briodol.	✓			
11. Cronfeydd ymddiriedolaeth (gan gynnwys ymddiriedolaethau elusennol). Mae'r Corff wedi cyflawni ei gyfrifoldebau fel ymddiriedolwr.			✓	

Roedd rheolaethau digonol yn bodoli ar gyfer unrhyw feysydd risg a nodwyd gan y Corff (rhestrwch unrhyw feysydd risg eraill isod neu ar dudalennau ar wahân os oes angen:	Cytunwyd?			
	Ie	Na*	N/A	Heb ei gynnwys**
13.			✓	
14.			✓	

* Os atebwyd 'na', nodwch y goblygiadau a'r camau sy'n cael eu cymryd i fynd i'r afael ag unrhyw wendid rheoli a nodwyd (ychwanegwch dudalennau ar wahân os oes angen).

** Os atebwyd 'heb ei gynnwys', nodwch pryd y gwnaethpwyd y gwaith archwilio mewnol mwyaf diweddar yn y maes hwn a phryd y bwriedir ei wneud nesaf, neu os nad oes angen ei gynnwys, rhaid i'r archwilydd mewnol esbonio pam hynny.

Enw'r unigolyn a gynhaliodd yr archwiliad mewnol: LUNED FON JONES

Llofnod yr unigolyn a gynhaliodd yr archwiliad mewnol: Luned Fôn Jones

Dyddiad: 10 . 06 . 2015

Adran 5 – Nodiadau cyfarwyddyd ar gwblhau Ffurflen Flynyddol 2015

1. **Nodwch y newidiadau i'r broses o gymeradwyo ac archwilio'r cyfrifon ar gyfer y flwyddyn hon. Disgrifir y newidiadau hyn ar glawr blaen y Ffurflen Flynyddol hon.**
2. Am gyfarwyddyd darllenwch y Canllaw i Ymarferwyr *(Llywodraethu ac atebolrwydd i gynghorau lleol: Canllaw i Ymarferwyr 2011 (Cymru))* – ar gael gan Un Llais Cymru a'r SLCC. Mae'n cynnwys popeth sydd ei angen arnoch ar gyfer yr archwiliad ar ddiwedd y flwyddyn ariannol a'r archwiliad statudol.
3. **Mae Cyfnewidfa Arfer Da Swyddfa Archwilio Cymru (http://www.wao.gov.uk/cy/arfer-da/cyllid/arian-cynghorau-cymuned) yn darparu rhagor o wybodaeth am y broses cyfrifon ac archwilio ynghyd â chanllawiau ar faterion llywodraethu.**
4. Sicrhewch fod pob adran wedi'i chwblhau (hy, dim blychau pinc gwag) gan yr unigolyn priodol a bod y tystysgrifau yn Adran 3 wedi'u llofnodi a'u dyddio'n briodol. Ceisiwch osgoi gwneud unrhyw ddiwygiadau i'r ffurflen wedi'i chwblhau. Os na allwch osgoi hyn, rhowch linell drwy'r cofnodion anghywir, sicrhewch fod y diwygiadau wedi'u llofnodi'n briodol â llythrennau cyntaf eich enw a'ch bod wedi rhoi esboniad i'r archwilydd. **Peidiwch â defnyddio hylif cywiro.** Caiff ffurflenni blynyddol anghyflawn neu rai sy'n cynnwys diwygiadau heb eu cymeradwyo a/neu eu hesbonio neu hylif cywiro eu dychwelyd heb eu harchwilio.
5. Defnyddiwch y rhestr wirio isod. Gofynnwch i ail berson, eich archwilydd mewnol neu'r Cadeirydd efallai, adolygu eich Ffurflen Flynyddol er mwyn sicrhau ei bod yn gyflawn cyn anfon copi at yr archwilydd.
6. Sicrhewch fod y copi o'r cysoniad banc y byddwch yn ei anfon at eich archwilydd gyda'r copi o'r Ffurflen Flynyddol yn cynnwys eich **holl** gyfrifon banc a balansau ariannol. Os nad oes unrhyw eitemau cysoni, nodwch hyn a rhowch dystiolaeth o falansau'r banc. Os oes gan eich Corff unrhyw fuddsoddiadau, nodwch eu gwerth ar y cysoniad banc. Dylai'r archwilydd allu cytuno ar eich cysoniad banc â Llinell 9 yn Adran 1. Ceir rhagor o gymorth ar gysoniadau banc yn y Canllaw i Ymarferwyr*.
7. **Rhowch esboniad llawn** am unrhyw amrywiannau sylweddol yn y datganiadau ariannol. Mae'r archwilydd am wybod eich bod **chi'n** deall y rhesymau dros y newid. Dylech gynnwys unrhyw ddadansoddiad perthnasol ac ansoddol fel y dangosir yn yr enghreifftiau yn y Canllaw i Ymarferwyr ac nid copi o'ch cyfrifon manwl yn unig.
8. Peidiwch ag anfon unrhyw wybodaeth at yr archwilydd nad yw wedi gofyn yn benodol amdani. Nid yw hyn o fudd. Sicrhewch eich bod yn amgáu'r holl wybodaeth y mae'r archwilydd wedi gofyn amdani. Os bydd yn rhaid i'r archwilydd adolygu gwybodaeth nas gofynnwyd amdani, gofyn eto am wybodaeth, neu os caiff gysoniad banc anghyflawn neu esboniad o amrywiannau, mae'n bosibl y bydd hyn yn arwain at gostau ychwanegol y mae gan yr archwilydd yr hawl i godi ffioedd ychwanegol amdanynt.
9. Sicrhewch eich bod wedi nodi'r ffigur cywir yn Adran 1! Sicrhewch hefyd fod y balans a gariwyd ymlaen o'r flwyddyn flaenorol (Llinell 7 o 2014) yn cyfateb i'r balans a ddygwyd ymlaen yn y flwyddyn gyfredol (Llinell 1 o 2015).
10. **Peidiwch â chwblhau'r Dystysgrif Archwilio Allanol yn Adran 3.** Yr archwilydd allanol fydd yn cwblhau hon ar ôl i'r gwaith archwilio allanol gael ei gwblhau.
11. **Dylech ateb pob gohebiaeth â'r archwilydd allanol yn brydlon.** Bydd hyn yn eich helpu i gyflawni eich rhwymedigaethau statudol a bydd yn lleihau cost yr archwiliad i'r Corff.

Rhestr wirio ar gyfer cwblhau'r ffurflen – Bydd ateb 'Na' yn golygu nad ydych o bosibl wedi bodloni'r gofynion		Gweithredwyd?	
Cyflwyno i'r archwilydd allanol		**Ie**	**Na**
Cyfrifon	A yw'r papurau i'w hanfon at yr archwilydd allanol yn cynnwys esboniad o amrywiadau sylweddol rhwng y llynedd a'r flwyddyn hon?		
	A yw'r cysoniad banc ar 31 Mawrth 2015 yn gyson â Llinell 9?		
Cymeradwyo	A yw'r Swyddog Ariannol Cyfrifol wedi ardystio Adran 3 (Rheoliad 15 (1) cyn 30 Mehefin 2015 fan bellaf?		
	A yw'r Corff wedi cymeradwyo'r datganiadau cyfrifyddu cyn 30 Mehefin 2015 ac a yw Adran 3 wedi'i llofnodi a'i dyddio gan yr unigolyn oedd llywyddu'r cyfarfod lle y rhoddwyd cymeradwyaeth?		
Pob adran	A yw'r holl flychau pinc yn Adran 1 a 2 wedi'u cwblhau ac a oes esboniadau wedi'u rhoi lle bo angen?		
	A yw'r holl wybodaeth y gofynnwyd amdani gan yr archwilydd allanol wedi'i hanfon gyda'r Ffurflen Flynyddol hon? Dylech gyfeirio at yr hysbysiad o'r archwiliad ac unrhyw amserlenni ychwanegol a ddarparwyd gan eich archwilydd allanol.		

Os caiff y cyfrifon eu diwygio ar ôl derbyn adroddiad yr archwilydd allanol ar faterion sy'n codi		Ie	Na
Cyfrifon	A yw'r datganiadau cyfrifyddu diwygiedig wedi'u cymeradwyo ac a yw Adran 3 wedi'i hail-lofnodi a'i hail-ddyddio fel tystiolaeth o gymeradwyaeth y Corff o'r diwygiadau cyn iddynt gael eu hailgyflwyno i'r archwilydd?		